

[Time: 2½ Hours]

[Marks:75]

- NB:** (1) All questions are compulsory
(2) Internal choices are provided

Q1) A Analyse the differences between English and regional dailies on various parameters 15
giving suitable examples.

OR

Q1) B ‘There has been an increase in readership of regional newspapers post emergency 15
period in India.’ Analyse the above statement by giving relevant examples and
discuss the future of the regional journalism in India.

Q2) A Discuss the role of Hindi newspapers in the struggle for independence. 8
B Discuss the role of Malayalam newspapers in making Kerala a progressive and 7
developed state.

OR

Q2) C Examine the role of Enadu in the development of Telugu Journalism. 8
D Comment on the reasons for the decline of Urdu Journalism in India. 7

Q3) A Examine the role played by Marathi newspapers in the struggle for independence 8
in India
B Examine the growth of the Marathi Press post independence in Maharashtra. 7

OR

Q3) C Analyse the present state of Tamil Journalism and how it helped promote Tamil 8
identity.
D Analyse how media houses are increasingly owned or connected to political 7
families.

Q4) A Discuss the growth of Hindi newspapers post-independence and especially after 15
liberalization. Analyse how it influenced Indian politics.

OR

Q4) B Bengal is called as the birthplace of journalism in India. Comment. Trace its 15
history from pre – Independence era to the current times.

Q5) Write short notes on **any three** of the following- 15
a. Regional Television Channels
b. Malayala Manorama
c. Al Hilal
d. Sakal
e. Regional Press and Communalism.

.....

वेळ : २.३० तास

गुण : ७५

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडवा.
२) उजवीकडील संख्या गुण दर्शवितात.

प्र. १ ला : अ. इंग्रजी दैनिके आणि प्रादेशिक दैनिके यांची विविध निकषांच्या आधारे उदाहरणे देऊन तुलना करा. (१५)

किंवा

प्र. १ ला : ब. 'आणीबाणीनंतरच्या काळात प्रादेशिक वर्तमानपत्रांची वाचकसंख्या भारतात वाढली'. या विधानाची उदाहरणासह चर्चा करा आणि भारतातील प्रादेशिक पत्रकारितेचे भविष्य सांगा. (१५)

प्र. २ रा : अ. स्वातंत्र्य चळवळीतील हिंदी वर्तमानपत्रांची भूमिका सांगा. (०८)

प्र. २ रा : ब. केरळ राज्याच्या वाढ आणि विकासातील मल्याळम् पत्रकारितेची भूमिका स्पष्ट करा. (०७)

किंवा

प्र. २ रा : क. तेलगू पत्रकारीतेतील इनाडूचे महत्त्व स्पष्ट करा. (०८)

प्र. २ रा : ड. भारतातील उर्दू पत्रकारितेचा Nहास होत आहे - या विधानाची चर्चा करा. (०७)

प्र. ३ रा : अ. भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीतील मराठी वृत्तपत्रसृष्टीचे योगदान सांगा. (०८)

प्र. ३ रा : ब. महाराष्ट्रात स्वातंत्र्योत्तर काळात मराठी पत्रकारितेचा विकास कसा झाला याचा आढावा घ्या. (०७)

किंवा

प्र. ३ रा : क. तमिळ पत्रकारितेची सद्यस्थिती सांगून तमिळ अस्मिता वाढविण्याचे काम ही पत्रकारिता करत आहे - विश्लेषण करा. (०८)

प्र. ३ रा : ड. राजकारणातील कुटुंबियांची वाढती माध्यम मालकी दिसून येत आहे. चर्चा करा. (०७)

प्र. ४ था : अ. स्वातंत्र्योत्तर काळात विशेषतः उदारीकरणानंतर हिंदी वर्तमानपत्रांची झालेली वाढ दिसून येते. याचा भारतीय राजकारणावर कसा प्रभाव दिसतो. (१५)

किंवा

प्र. ४ था : ब. भारतीय पत्रकारितेचे जन्मस्थान बंगाल आहे - चर्चा करा. स्वातंत्र्यपूर्वकाळ ते सध्याची बंगाली पत्रकारिता यावर प्रकाश टाका. (१५)

प्र. ५ वा : टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

१. प्रादेशिक वृत्तपत्र वाहिन्या.
२. मळ्याळम् मनोरमा.
३. अल् हिलाल.
४. सकाळ.
५. प्रादेशिक पत्रकारिता आणि जातीयवाद

.....